

ሰንበት ዘመስቀል

መስከረም 18 2012 ዓ.ም. (9/29/2019)

መዝሙር፡ ዝንቱ ውእቱ መስቀል ።

ንባባት፡ ፍሊጲስዮስ 2:6-11፣ ፩ጴጥ 2:20-ፍ፣ ግ.ሐ. 2:22-37፣ ዮሐ 3:13-17።

1. ወመሃብኮም ትእምርተ ለእለ ይፈርሁከ፣ ከም ያምስጡ እምገጸ ቀስት፣ ወይድኃኑ ፍቁራኒከ።
2. ወአጽንኦ እግዚአ ለዝንቱ ተሠራዕከ ለነ፣ ውስተ ጽርሕከ ዘኢየሩሳሌም፣ ለከ ያምጽኡ ነገሥት አምኃ። “ኦ አምላኽ ሓይልኻ ግለጽ፣ ስለቲ አብ ኢየሩሳሌም ዘሎ መቐደስካ ነገስታት ውህበት ከምጽኡልካ እዮም” መዝ. 68:28-29።

መዝሙር፡ ንትርጉም መስቀል ክንገልጽ ከምዚ እናበልና ንዝምር፡-“መስቀል ብሓቂ ድንቂ እዩ፣ አብ ብርቱዕ ነገር ሠናይ ንምግባር ብቐሊል መገዲ የጽንዓና፣ መስቀል ኃጢአት ይምሕር፣ ጸድቃን ካብ ደብረ ልዑል ኃጥኣን ካብ ምድሪ ካብ ማእከል ኩነኔን ጸውዑ፣ ንኖና ጽዮን ብመዓልቲ ሰንበት ንባሕሪ ምስ ገሰጸ ማዕበል ሃድአላ፣ ብመዓልቲ ሰንበት ንባሕሪ ምስ ገሰጸ ደቂ እስራኤል ብእግሪ ተሳገሩ ንሕና ብሓይሊ እዚ መስቀል ረድኤት ከም ዝውሃብ ንአምን፣ መስቀል አብ ማእከል ጸላእቲ ረዲኤትን ኃይልን ጽንዓትን ድኅነትን ምዃኑ ንአምን መስቀል ኃይልናን ጸግዕናን እዩ”።

ድሕሪ ብዓለ መስቀል ሲዒቡ ዝርከብ ሰንበት ሰንበት ዘመስቀል ይብሃል ንትርጉም መስቀል ክነስተንትን ዘዘኻኸር ሰንበት እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ “ቃል መስቀል ነቶም ዚጠፍኡ ዕሸነት እዩ፣ ንአና ነቶም እንአምን ግን ኃይሊ አምላኽ እዩ” (1ቆር 1:18) እናበለ ርድኢት መስቀል አብ እምነትና ይሕብረና። ቀጺሉ አነ “ነቲ ስተሰቐለ ክርስቶስ እዩ ዝሰብኸ” እናበለ ኸአ ማእከል ስብከቱን ተልእኮኡን መስቀል ከም ዝኾነ ይነግር። አብ ጸሎተ ማኅሌትና ነዚ ዝመሳሰል “ተፈጸመ ተስፋ አበው በማርያም ድንግል ወቀራንዮ ተተክለ መድኃኒት መስቀል” እናበልና አብ ኃቦ ቀራንዮ ምእንታና ዝተፈጸመ ናይ ኩሉ ምስጢር እምነትና መሰረት ከም ዝኾነ ንገልጽ።

መስቀል ፍሉይ ምልክት እዩ። ድሕነትና የዘኻክር፣ ፍቕሪ አምላኽ ንደቂ ሰብ ይነግር። አብ መስቀል ዝተገብረ ፍቕሪ አምላኽ ንአና ንደቂ ሰብ ልዕሊ ተፈጥሮና ዝኾነ ርክብ እዩ ፈጠሩልና በዚ ኸአ ሓደስቲ ፍጥረት ምስ አምላኽ ዕርቂ ተአዊጅልና።

ሓደ ካብቲ መለለዩ ዘመና ብዙሓት መስቀል ዘይብሉ ሕይወት ቀሊልን ምቕትን ዝመልኦ ሕይወት ብዘይ ዝኾነ ጸገምን፣ ተጋድሎ ክመርሑ ይደልዩ። ብዙሓት አብ ትሕቲ መስቀል ደው ክብሉ ይደልዩ “ካብ መስቀልካ ውረድ” ዝብሉ ይመስሉ። ናይ ሎሚ ሕብረተሰብ ዝኾነ ስቓይ ክዕገስ ይኸብደ። ብርግጽ ስቓይ ቀሊል ወይ ጥዑም ማለት አይኮነን ኩኖ ስቓይ ዘሎ ግርማን ክብርን ክንርኢ ክንክእል አሎና። ብዙሓት ሰማዕታት ቅዱሳንን ነዚ ክርእዩ ስለ ዝኸአሉ በቲ ዝተጓነፎም ስቓይ ወይ ክበድ ፈተናን ስቓይን ክሸነፉ አይከአሉን።

ብዙሓት ካባና ፍሉይ መስቀል ምስ ወረደና ስለምንታይ ንአይ? ስለምንታይ ክሳቐ ይደልዩ? እናበልና እናጉሄና ንሓትት። አብ ሓቂ መሰረት ገርና እንተ ርክና ግን ትርጉም ሕይወት ንጹር ዝኸውን ካብ ስለምንታይ ዝብል ሕቶ ናብ ንመን ዝብል ምስ አምራሕናዮ ብዝያዳ ክንርኢ

ንኸእል። ስቃይ መከራ አብ ሕይወት ደቂ ሰብ ክወርድ እንከሎ ፍሉይ ትርጉም አልአ። አብ መስቀል ክርስቶስ ክንጥምት እንተ ኸአልና አብኡ ትርጉም ሕይወትናን ንሕቶና መልሲ ክንረክብ ንኸእል። ብርግጽ ክንሳቕን ጸገማት ክበዝሓና እንከሎ መልሲ ንደሊ። ጥዑም ዘረባ ወይ ምድንጋጽ “አጀኻ/አጀኺ ክሓልፍ እዩ። ምእንቲ ኣምላኽ ኢልካ ተቐበሎ ዝብል ንጸገማትና መልሲ ኣይኮነናን እዩ። ጸገማት ከም ሕዱር ሕማም፣ ሞት ናይ እንፈትዎ ሰብ፣ ከምኡ ኣብ ርክባትና ከቢድ ፈተና ክወርደና እንከሎ ፍሉይ ቃንዛ እዩ ዝፈጥረልና ሽዑ ኣብ ውሽጥና ኣቲና ክንሓትት ንግደድ። ስለምንታይ እዚ ወራዳኒ ወይ ረኺቡኒ እናበልና ኣብ መሰረታዊ ትርጉም ተፈጥሮን ከምእንምለስ ይገብረና።

ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና ኣብ ጽንኩርን ከቢድን ጸገማት እንከሎና ወይ ኣብ ኣምላኽ ንቐርብ ወይ ከአ ጨሪሽና ካብ ኣምላኽ ንወጽእ። “ዝኾነ አሰርይ ክስዕብ ዝደሊ ርእሱ ይኸሓድ መስቀሉ ጸሩ ኸአ ይስዓበኒ” (ሉቃ 9:23) እናበለ ትኽ ዝበለ መጻዕዕታ ክርስቶስ ነቶም ዝኣምንዎ ዝብሎ ንርእኢ። ንመስቀል ተሓጉሲካ ምቕባል፣ ንግላዊ መስቀል ወይ መሳቕል ክንቅበል ካብቲ ሓደ ኣድላዩ ነገራት ምስ ክርስቶስ ክንጉዳዝ ንደሊ እንተ ኾና ዝገልጽ እዩ። ንክርስቶስ ክንስዕብ እንተ ኾና ግድን መስቀል ክህልወና ኣለዎ፣ ብዘይ መስቀል ንክርስቶስ ክንስዕቦ ኣይንኸእልን ኢና። ክርስቶስ ንመስቀል ሓንሳብ ምስ ተሰከሞ ክሳብ ዝመውት ካብኡ ኣይተፈለን ንሕና እውን ዘሎና መስቀል ክበዱ ብዘየገድስ ክሳብ መወዳእታ ክንጸር እዩ ድላይ መድኃኒና።

ቀዳሞት ክርስትያን ነዚ ብምሉእ ተረዲእሞ ኣብ ዓድና እውን እዚ ስለ ዝተረድኡም ምልክት መስቀል ኣብ ኩሉ ክርእይዎ ደልዮም፣ ኣብ ግንባሮም ኣብ ክዳውንቶም ኣብ ገዛውቶም ኣብ ኩሉ ምልክት መስቀል ከምዝርእ ገሮም። ሕይወትና መስቀል ዝመልኦ ክኸውን እንከሎ ሽዑ ኣብ ክርስቶስ ኣሎና ዝብል ርድኢት ፍሉይ ፈተና ከምዝሓልፉ ገርዎም። መስቀል ክወርዶም እንከሎ ከም ዓቢ ህያብ መጋበሪ ድሕነት ገሮም ይወስድዎ ስለ ዝነበሩ ኩኖ መስቀል ዘሎ ክብርን ግርማን ክርእዩ ክኢሎም።

እሞ ሎሚ መስቀልካ/ኪ ኣበሎ ተሰኪምካዮ/ክዮ ዘሎኻ? ሰባት ክበድ መስቀልካ ርእዮም እንታይ ይብሉኻ? ምስካም መስቀል ከቢዱካ የማን ጸጋምዶ ትብል ኣሎኻ ወይ ጸርካዮ ትጉዳዝ ኣሎኻ? እዝን ካልእን ኣብ ሕይወትና ክንጸር ዘሎና መስቀል የዘኻክር። ፍቕሪ መስቀልና መለልዩ ሕይወትና ገርና ብምጻር መስቀልና ኣብነታውያን ክንከውን እዩ ድላይ መድኃኒና።

ኣብ ግዝኣት ሮማውያን ነቶም ሮማዊ ዜግነት ዘይብሎም ብስቕለት ይቐጽዕዎም ነሮም ሮማዊ ዘግነት ዘልኦ ግን ብሴፍ ክሳዱ ይመትርዎ በዚ ምክንያት እዩ ቅዱስ ጳውሎስ ብሴፍ ክሳዱ ዝመተርዎ ጴጥሮስ ግን ብስቕለት ዝሞተ። ሮማውያን ብስቕለት ክቐትሉ እንከለዉ ዝለዓለ ጭካኔ ዝመልኦ መቐጸዕቲ ክፍጽሙ እንከለዉ እዮም ዝገብርዎ ዝነበሩ። ኣይሁድ ነዚ ጨካን ሞት ኣብ መስቀል ስቕለት ይፈልጥዎ ነሮም እዮም። ብዙሓት ናይ ፖሎቲካ እሱራት ብብዝሒ ብናይ መስቀል ሞት ይቐጽዑ ነሮም እዮም። ስለዚ ኢየሱስ ንሓዋርያቱ “ክስዕበኒ ዝደሊ ርእሱ ይኸሓድ ዕለት ዕለት መስቀሉ ጸሩ ይስዓበኒ” ኢሉ ክሃረቦም እንከሎ ጽቡቕ ገሮም ይርድእዎ ነሮም እዮም። ኣብ መስቀል ምማት ጽቡቕ ገሩ ይርድኦም ነሩ እዩ።

ሉቃስ ወንጌላዊ ኣብ 9:24 ከምዚ ይብለና “እቲ ንነፍሱ ኺድኅና ዚደሊ ኺጥፍኦ እዩ፣ እቲ ንነፍሱ ምእንታይ ዜጥፍኦ ግና ኺድኅና እዩ”። ኣብ ታሪኽ ሓደ ኢየሱስ ጥራሕ ከምዘሎ ክንእምን ኣሎና፣ ንሱ ጥራሕ ኸአ እዩ እቲ ዝተሰቐለ ዝሞት ዝተንሥኦ። ክርስትና ብዘይ መስቀል ክርስትና ኣይኮነን፣ ብመስቀል ክርስቶስ ጥራሕ ኢና ድሕነት ረኺብና። መስቀልን ሞትን ክርስቶስ እምብእር ሕመረት እምነትና እዮም፣ ካብ መስቀል ርሒቕና ወይ ሃዲምና ክንርከብ ኣይግባእን።

ጸገም ክወርደና እንከሎ ወይ ከቢድ ፈተና ኣብ ሕይወትና ኣብ ጸዋዕታና ክወርደና እንከሎ ከም መርገም ወይ እውን ከም ሓደ ከቢድ ተጽዕኖ ወይ እውን ዕድልና ሕማቕ ኮይኑ ዝወረደና ገርና ክንርእዮ የብልናን። ቅድስት ኣደ ተረዛ (Mother Teresa) ሓደ ጊዜ ከምዚ ኢላ “ስቓይ ሓደ ካብ ምልክታት ኣብ ጥቓ መስቀል ኢየሱስ ከምዘሎና ዝሕብር፣ ከም ዝስዕመና ዝገብርን ከም ዘፍቅረና ዝገልጽ ኣብ ስቓይ ክንሳተፍ ዕድል ዝህበና እዩ” እናበለት ምስጢር ስቓይ ወይ መስቀል ትገልጽ። ብዘይ ጥርጥር ብዙሓት ዓይነት ስቓይት ኣለዉ ክንፈልጦምን ክንገልጸምን ዘይንኽእል፣ ስለዚ ትርጉም ስቓይ እንርድኦ ኣብ መስቀል ክርስቶስ ክንጥምት እንተ ኸኣልና ጥራሕ እዩ።

ኣብ መጽሓፍ Thomas a’ Kempis “ንክርስቶስ ምምሳል” ወይ “ኢሚታስዮ” (፪ይ መጽሓፍ ምዕ. 12:20-25) ብዛዕባ መስቀል ክገልጽ እንከሎ “መስቀል ወትሩ ተቐሪባትልካ ኣላ፣ ኣብ ኩሉ ቦታ ትጽበዩካ ኣላ። ናብ ዝኸድካ እንተ ኸድካ ባዕልኻ ኣብ ርእሰኻ ተሸኪምካ ኢኻ እትኸይድ ወትሩ ንርእሰኻ ኢኻ እውን እትረክብ ናብ ዝኾነ ቦታ ሃዲምካ ከተምልጥ ኣይትኸእልን ኢኻ። ናብ ላዕሊ እንተ ደየብካ ናብ ታሕቲ እንተ ወረድካ ወይ ናብ ውሽጢ እንተኣቶኻ ኣብዚታት ኩሉ መስቀል ኣሎ። ውሽጣዊ ናይ ልቢ ሰላምን ናይ ዓወት ዘለዓለማዊ ኣኽሊልን ክትረክብ እንተ ደሊኻ ኣብ ኩሉ ናይ ግዲ ትዕግሥቲ የድልዩካ። ንመስቀል ተሓጉስካ እንተ ትሸከማ ንሳውን ተሸኪማትካ ናብቲ ንስኻ እትደልዮ መጨረሻ ዕላማኻ መብጽሓትካ። እዚ ከኣ ኣብቲ ሓሳረ መከራ ዝጭረሸሉ እምበር ኣብዚ ምድሪዚ ኣይኮነን። ሓንቲ መስቀል እንተ ኣሕለፍካ ምናልባት ካብኣ እትኸብድ ካልእ ብዘይጥርጥር ክትመጽኣካ እያ” ዝብል ነንብብ።

ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና መስቀል ከም ዝጓነፈና ተረዲእና መስቀልና ክንቅይር ዘይኮነ ነቲ ወሪዱ ዘሎ መስቀል ካብ ድላይ ኣምላኽ ከይወጸእና መጋበሪ ሰላምን ፍቕርን ሕድገትን ክንገብር ባቲ ወሪዱና ዘሎ ብዝያዳ ኣብ ኣምላኽ ክንቀርብ እሞ ሓግዘኒ እደክም ኣሎኹ ኣሰንየኒ ኢልና ክንልምን ከም ዝግብኣና መጽሓፍ ኢሚኒታስዮ ይነግር።

ንመስቀል ብግቡእ እንተ ተረዳእናዮ እሞ እንተ ጸርና ሰለስተ ዓበይቲ ነገራት ኣብ ግብሪ ንርኢ።

- **ኃጢአት ይመውት:** ሓደ/ሓንቲ ሰብ እምነቱ/ታ ኣብ ትሕቲ ጽላል ደም ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ክገብር እንከሎ እቲ ሰብ እቲ ንዘለዓለም ይቕየር። ናይ ኃጢአት ሰንሰለት ይብጠስ (ሮሜ 6:14)፣ ሓደስቲ ፍጥረት ይኾኑ (2ቆሮ 5:17)። እዚ ከምብሓደስ ዝተወልደ ኣማናይ ሕይወቱ ኣብ ትሕቲ ኣርዑት ኃጢአት ኣይነብርን እዩ (ሮሜ 6:6)። ንመስቀሉ ዝጸውር መወዳእታ ክብርን ዓወትን እዩ። ኣብኡ ፍቕሪ ሰላም ትዕግስቲ ስለ ዝርከባ ኃጢአት ቦታ የብሉን።
- **ገሃነም እሳት ተሳዒራ:** ዝኾነ ኣብ ሞትን ትንሣኤን ክርስቶስ ዝኣመነ እሞ ቅዱስ ሕይወት ዝመርሕ ኣብኡ ሓዊ እሳት ዘለዓለም ኣይርከብን እዩ። “ብሓቂ ብሓቂ እብለኩም ኣሎኹ እቲ ንቓለይ ዝሰምዕ ባቲ ዝልክኸኒውን ዝኣምን ናይ ዘለዓለም ሕይወት ኣላቶ ንሱ ካብ ሞት ናብ ሕይወት ይሳገር እምበር ናብ ፍርዲ ኣይክበጽሕን እዩ” (ዮሐ 5:24)። ሮሜ 8:1 “ነቶም ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዘለዉ ኩነኔ የብሎምን” ይብሉና።
- **መንግስተ ሰማይ ተኸፊቱ:** ደም ክርስቶስ ኣፍደገ መንግስተ ሰማይን ናይ ክብሪ ቦታን ይኸፍተልና። ንሓዋርያቱ ኣብ ቤት ኣብኡ ብዙሓ ማሕደር ከምዘሎ እሞ ከሰናድወሎም ከም ዝኸይድ ነጊርዎም። (ዮሐ 14:13። ኣብ ክብሪ ኣምላኽ ክንሳተፍ ሓንቲ መገዲ እያ ዘላ “ሰብ ካልኣይ ጊዜ እንተ ዘይተወልደ ንመንግስቲ ኣምላኽ ኪርእያ ከቶ ከም ዘይክእል

ብሓቂ ብሓቂ እብለካ አሎኹ” (ዮሐ 3:3)። ሰማይ ዓድና ክንገብር አብዚ ምድሪ መስቀልና ክንጸውር ይግብእና።

መስቀል አብ እምነትና ፍሉይ ትርጉም ከምዘለዎ ተረዲእና ዕለት ዕለት ብሓዲስ መንፈስን ተስፋን ጉዕዞና ክንቅጽል ንዝኾነ ዝገነፈና መስቀል ብፍቕሪ ተቐቢልና ክሳብ መወዳእታ ክንጸውር ሓግዘኒ ንበሎ።

ሕይወት ማርያም ሕይወት መስቀል እዩ ንኹሉ ፍቓድካ ይኹን እናበለት ሓሊፋቶ ሎሚ እውን ፍኖተ መስቀል ዘስተምሃርኪ ማርያም ንኹሉ ዝገነፈና መስቀል ክንጸውር ንወድኺ ጸዋር መስቀል ለምንልና ንበላ።

ብሩኽ መስቀል ይግበረልና

አባ ንጉሠ ፍሥሓ